

zaļais • publiskais • iepirkums

VADLĪNIJAS

GreenS padomi ZPI ieviešanā

KĀ VEIKSMĪGI INSTITUCIONALIZĒT ZAĻO PUBLISKO
IEPIRKUMU

Projektu finansē Eiropas Savienības programmas „Apvārsnis 2020” ietvaros saskaņā ar grantu līgumu Nr. 649860

Priekšvārds

Šīs vadlīnijas tika izstrādātas ES programmas „Apvārsnis 2020” projekta “GreenS – Zaļā publiskā iepirkuma atbalsta institūcijas inovatīvām un ilgtspējīgām institucionālām pārmaiņām” ietvaros.

Trīs gadus ilgā projekta galvenais mērķis bija stiprināt valsts un pašvaldību iestāžu kapacitāti, pielietojot inovatīvus risinājumus, veiksmīgi ieviest zaļo publisko iepirkumu (ZPI). Enerģētikas partneraģentūru ietvaros tika izveidotas zaļā publiskā iepirkuma atbalstītāju struktūrvienības, lai pārvarētu šķēršļus un apgrūtinājumus ceļā uz zaļā publiskā iepirkuma ieviešanu.

Šajā dokumentā ir aprakstīts zaļā publiskā iepirkuma atbalsta struktūrvienību (ZPI atbalsta vienības) izveides process visās 7 enerģētikas aģentūru partnervalstīs, veiktas apmācības un eksperimentālie pilotprojekti, kā arī katra GreenS konsorcijs partnera gūtās mācības. Mērķis ir atvieglot procesa atkārtotu izmantošanu citās enerģētikas aģentūrās un atbalsta vienībās Eiropā.

Detalizētu informāciju par GreenS īstenoto ZPI ieviešanas procesu skatīt: www.greensproject.eu

Šīs vadlīnijas ir sagatavojuši Melnās jūras reģiona enerģijas pārvaldes aģentūra (BSRAEM) Bulgārijā, un tās tapšanā ir piedalījušies visi projekta partneri.

2018. gada maijs

Saturs

1. nodaļa – IEVADS	1
Par <i>GreenS</i>	1
Kāpēc zaļais publiskais iepirkums?	3
Projekta partneru izaicinājumi	4
2. nodaļa ZAĻĀ PUBLISKĀ IEPIRKUMA INSTITUCIONALIZĒŠANA	7
2.1. Sākums: pasniedzēju apmācības	9
2.2. ZPI izpēte un stratēģijas izveide: tikšanās klātienē	10
2.3. Vienota ZPI stratēģijas plāna izstrāde valstij/reģionam	11
2.4. Publisko iepirkumu veicēju apmācības veiksmīgam rezultātam	12
3. nodaļa ZPI IEVIEŠANA PARTNERVALSTĪS	13
4. nodaļa VEIKSMĪGĀKIE PILOTPROJEKTI	17
5. nodaļa PAPILDU ATBALSTS ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM	20
5.1. ZPI iepirkuma sagataves	20
5.2. Politikas rekomendācijas	20
5.3. Zaļo ražotāju un piegādāju tiešsaistes katalogs 10 produktu grupām	20
6. nodaļa GREENS PANĀKUMI ZAĻĀ PUBLISKĀ IEPIRKUMA ĪSTENOŠANĀ	21

1. nodaļa

GreenS

IEVADS

Paplašinot Pilsētu mēru paktu un veiksmīgi īstenojot Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānus (Rīcības plāni) Eiropas mērogā, pieaug nepieciešamība pastāvīgi sasniegt aizvien labākus rādītājus. Viens no galvenajiem sarežģījumiem, ar kuriem šajā procesā saskaras valsts iestādes, ir, kā panākt labākus rezultātus ar ierobežotiem resursiem.

GreenS projekts tika radīts, lai vērstu valsts iestāžu uzmanību uz zaļo publisko iepirkumu, produktu dzīves cikla izmaksām un dzīves cikla iepirkuma analīzi kā daļu no veida, kā sasniegt ambiciozos mērķus līdz 2020. gadam vēl vairāk samazināt CO₂, izmešus, apsteidzot ES noteiktos 20%.

Par GreenS

GreenS aktivitātes ir izstrādātas ar mērķi sniegt tehnisku atbalstu valsts iestādēm ZPI sagatavošanas un ieviešanas procesā, balstoties uz iepriekš veiktiem pētījumiem un citos EK finansētajos projektos gūto pieredzi.

Tā kā vairums projekta konsorciā esošo Enerģētikas aģentūru atbalsta Pilsētu mēru paktu un cieši uzrauga Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu ieviešanu savos reģionos, tās ir novērojušas, ka valsts iestādēm un vairumam pašvaldību ir nepieciešams tehniskais un finanšu atbalsts.

Turklāt vairumā valstu trūkst nacionāla un reģionāla līmeņa atbalsta struktūru, kuras veicinātu zaļā publiskā iepirkuma ieviešanu un virzītu daudzlīmeņu sadarbību, kā arī dialogu starp dažādām institūcijām:

- Eiropas Komisija;
- centrālās valdības un iepirkumu organizācijas;
- reģionālās un vietējās iestādes.

Daudzlīmeņu sadarbība un tīklošanās ir nepieciešama, lai dažādos līmeņos iedrošinātu sadarbību ZPI jomā. Viens no būtiskākajiem punktiem saistībā ar Rīcības plānu ieviešanu Pilsētu mēru pakta ietvaros ir pakalpojumu un preču publiskais iepirkums. Lai sasniegtu augstāku efektivitāti, pašvaldības tiek iedrošinātas īstenot ZPI.

Izveidojot ZPI atbalsta vienības un kļūstot par ZPI atbalstītājiem Enerģētikas aģentūru struktūrās, aģentūras uzlaboja savu kapacitāti sniegt pilna klāsta pakalpojumus pašvaldībām ZPI un Rīcības plānu ieviešanas jautājumos.

Izveidojot ZPI atbalsta struktūrvienības Pilsētu mēru pakta atbalstītāju organizācijās, tika piemērota inovatīva pieeja, kas atviegloja sadarbību starp pašvaldībām, uzņēmumiem un valsts iestādēm un tādējādi tā kļuva par atkārtoti izmantojamu piemēru citām Enerģētikas aģentūrās ES mērogā, lai uzlabotu to pieredzi un spējas.

GreenS inovatīvā pieeja ZPI

ZPI labās un sliktās
prakses
novērtēšana

ZPI institucionalizācija

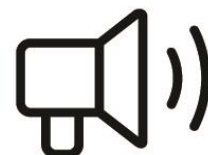
Apmācības par ZPI

ZPI paraugprojekti

Rezultātu novērtējums
un ieteikumi

Komunikācija un rezultātu
izplatīšana

ZPI atbalsta struktūrvienības

Covenant of Mayors
for Climate & Energy

GreenS projekts kopā ar Pilsētu mēru pakta iniciatīvu radīja iespēju Enerģētikas aģentūrām kā Pilsētu mēru pakta atbalstošajām struktūrām uzlabot zināšanas ZPI ieviešanā un sniegt vispusīgu, efektīvu un profesionālu tehnisko atbalstu vietējām un reģionālajām pārvaldes iestādēm.

Kādēļ izvēlēties zaļo publisko iepirkumu?

Why would anyone want to procure green?

Ir divi vienkārši argumenti:

- ❖ Jo mums rūp apkārtējā vide
- ❖ Jo mēs varam sasniegt mūsu mērķus klimata pārmaiņu jomā

Lūk, šo GreenS partneri sauc par zaļo publisko iepirkumu jeb zaļo iepirkumu!

„ZPI ir svarīgs rīks kā sasniegt vides politikas mērķus saistībā ar klimata pārmaiņām, resursu izmantošanu, ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu – it īpaši, ņemot vērā to, cik valsts sektors izdod par preču un pakalpojumu iepirkšanu Eiropā”¹

¹Buying Green! A handbook on GPP, European Commission 3rd edition, pg. 4

Europe's public authorities are major purchasers!

Pašvaldības Eiropā ir galvenie publisko iepirkumu veicēji.

Pašvaldības tērē aptuveni 2 triljonus eiro gadā, kas ir vienāds ar aptuveni 19% no ES iekšzemes kopprodukta²

„Lai gan ZPI ir brīvprātīgs instruments, tam ir būtiska loma ES centienos kļūt par tautsaimniecību, kas prot efektīvi izlietot resursus. Tas var palīdzēt veicināt pieprasījumu pēc ilgtspējīgākām precēm un pakalpojumiem, kurus pretējā gadījumā būtu grūti ieviest tirgū”²

² Eiropas Komisija, <http://ec.europa.eu/>

Zaļais publiskais iepirkums veicina aprites ekonomiku.

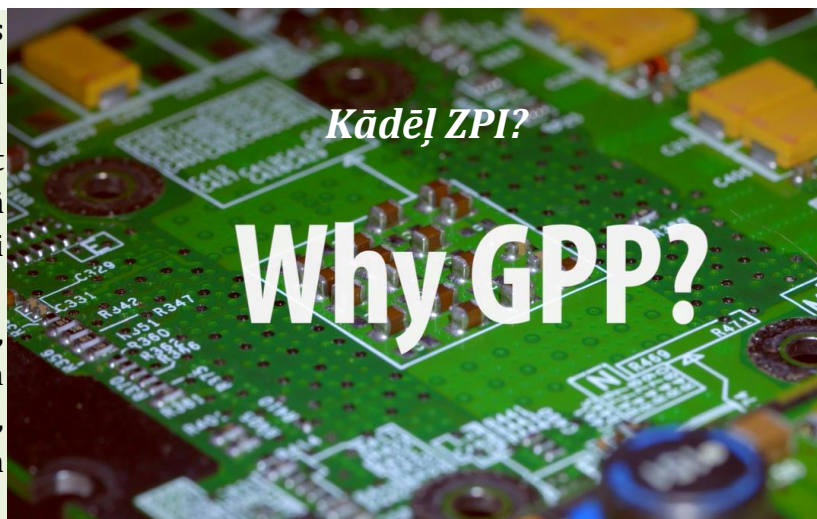
Green public procurement drives the circular economy!

Iegādājoties pareizos produktus, ir iespējams izvairīties no atkritumiem un lietot produktus atkārtoti, tos pārstrādāt un samazināt. Atlikušie atkritumi var kļūt par enerģijas avotu vai daļu no materiāla jaunu produktu izveidei

- ❖ ZPI var būt ievērojams dzinulis inovācijām, sniedzot nozarei stimulu izmantot videi draudzīgas metodes.
- ❖ ZPI var palīdzēt valsts iestādēm ietaupīt finanšu līdzekļus, it īpaši, ja tiek ņemtas vērā arī pilna aprites cikla izmaksas, ne tikai iepirkuma cena.
- ❖ Iestādes, kuras ir izvēlējušās ieviest ZPI, būs labāk sagatavotas cīņai pret arvien pieaugošajām vides problēmām, piemēram, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisiju un virzoties uz aprites ekonomiku.

Uzzini vairāk

Papildu šajās vadlīnijās sniegtajai informācijai, vērtīgi padomi, liels skaits piemēru un citi resursi par inovatīvu publisko iepirkumu ir pieejami: [DG ENV GPP website](#); [Procura+ manual \(ICLEI\)](#); [Buying Green Guide](#)³

.....
³ Done by ICLEI for DG ENV

Individuāli **pielāgotu apmācību kursu un personalizētu palīdzības dienestu** uzlabošana (tostarp tikšanās klātienē un tieša kontakta dibināšana ar valsts iestāžu darbiniekiem) bija efektīva stratēģija, lai iesaistītu salīdzinoši lielu skaitu

Institucionalizācija iekļāva **tehniskā atbalsta sniegšanu** ZPI jautājumos, kā arī **daudzlīmeņu sadarbību** galveno spēlētāju starpā nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī

ZPI atbalsta vienību lomu savos reģionos un valstīs pildīja *GreenS* partneri. Tā kā viņi **tieši nedarbojās kā iepirkuma veicēji**, lielākais izaicinājums bija rast veidus, kā sasniegt pamanāmus rezultātus projekta termiņa ietvaros

Partneri noteica aktīvākās reģionu administrācijas un sazinājās ar tām publiskajos forumos, taču bija nepieciešams **turpināt** projektā iesākto, lai **veicinātu sadarbību** dažādos administrācijas līmeņos, un **rosinātu uz pamanāmu kopdarbību**

GreenS partneri uzskata, ka visbūtiskākais izaicinājums bija **uzlabot valsts iestāžu spēju** taupīt enerģiju, samazināt CO₂ emisiju un enerģētikas relatīvās izmaksas, piemērojot inovatīvus risinājumus ZPI

Galvenais atspēriena punkts ZPI institucionalizēšanas procesā bija tā saukto ZPI atbalsta struktūrvienību **izstrādāts ZPI stratēģijas plāns** saistībā ar veicamajām darbībām un izmantojamiem rīkiem

Projektā gūtā pieredze rāda, ka **bija nepieciešams laiks ZPI institucionalizācijai** no izpratnes veicināšanas brīža līdz apmācībām un ieviešanai.

Pamatdarbs tika daļēji paveikts – bija jāredz, cik ātri *GreenS* apmācītie iepirkumu veicēji un ieinteresētās puses sāks veikt labos darbus un efektīvi ievieš zaļos un zema oglekļa kritērijus nākotnes iepirkumos, lai šo projektu padarītu patiesi veiksmīgu!

ZPI atbalsta struktūrvienības

Enerģētikas aģentūras, kas sniedz atbalstu ZPI ieviešanā publiskajā pārvaldē

ZPI Struktūra* kā termins tika izveidots sākotnējā GreenS izveides procesā kā analogija Eiropas Komisijas Pilsētu mēru pakta atbalsta struktūrām.

Mērķis bija sniegt pievienoto vērtību enerģētikas aģentūrām, kuras jau ir Pilsētu mēru pakta enerģētikas un klimata jomā atbalsta struktūras, paplašinot to darbu un tehniskās zināšanas ZPI jomā.

DAUDZLĪMEŅU PIEEJA PANĀKUMIEM UN VIETA, KUR SATIKĀS DAŽĀDI IEPIRKUMU VEICĒJI UN IEINTERESĒTĀS PUSES.

Tika izveidotas Vadības komitejas*, kurās tika iekļautas galvenās ieinteresētās puses katrā partnervalstī, lai aktīvi atbalstītu ZPI struktūras un partnerus stratēģijas izveidē, ZPI procesam piemītošo šķēršļu noteikšanā un politikas rekomendāciju pielāgošanā. Vadības komitejas sanāksmes ir bijusi lieliska platforma, lai atbalstītu daudzlīmeņu pieejas un ZPI ieviešanas stratēģijas visos līmeņos.

* GreenS izveidoto galveno Struktūru termini.

2. nodaļa

GreenS

ZAĻĀ PUBLISKĀ IEPIRKUMA INSTITUCIONALIZĒŠANA

Ir nepieciešams popularizēt zaļo publisko iepirkumu (ZPI) valsts iestādēs, lai nodrošinātu pastāvīgi labus rezultātus. Turklāt ir nepieciešams institucionalizēt prasmju attīstīšanu valsts iestādēs, un darbiniekiem ir nepieciešams saņemt pastāvīgas apmācības un atbalstu. Galvenie spēlētāji ir reģionālās un vietējās enerģētikas aģentūras, kuras palīdz atbalstīt pāreju no sarežģītiem, dārgiem, zemas kvalitātes un videi kaitīgiem iepirkumiem uz zaļo publisko iepirkumu, kurš ir inovatīvs un samazina oglekļa emisiju.

2.1. SĀKUMS: PASNIEDZĒJU APMĀCĪBAS

Pasniedzēju apmācību mērķis bija sniegt nākotnes ZPI pasniedzējiem, tā sauktajiem ZPI atbalstītājiem informāciju, kas ir nepieciešama, lai ar pārliecību nodrošinātu ZPI apmācības savā valstī, balstoties uz nacionālajām ZPI mācību programmām. Apmācības bija plānots kā 2 dienu pasākums, kuru organizē un vada organizācija „Pašvaldību starptautiskais sadarbības tīkls” (ICLEI) Eiropā kopā ar ārējiem ekspertiem. Tā vietā, lai programma sastāvētu tikai no prezentācijām, ICLEI parūpējās par to, lai seminārs būtu maksimāli vērsts uz sadarbību, koncentrējoties uz praktisku informācijas apmaiņu, praktiskiem uzdevumiem un vispārīgu dalīšanos ar informāciju, veidojot sinerģiju ar līdzīgiem projektiem.

Mērķis bija sniegt dalībniekiem iespēju informēt sevi un apmācīt citus ZPI ieviešanas procesā un apgūt vislabākās ZPI institucionalizācijas iespējas (tostarp pastāvīgas atbalsta struktūras, mācības tiešsaistē, palīdzības dienesti un finansējums).

Mācību galvenā tēma nebija tieši ZPI, bet gan – kā vislabāk apmācīt iepirkumu veicējus ZPI jomā, par ZPI būtiskākajiem aspektiem, par to, kā mainīt domāšanas veidu un koncentrēties uz zaļo publisko iepirkumu. ICLEI centās mācību procesu padarīt pēc iespējas interaktīvāku, visā mācību laikā sadarbojoties ar dalībniekiem

2.2. ZPI izpēte un stratēģijas izveide: tikšanās klātienē

Klātienes apmeklējumu mērķis bija atbalstīt *GreenS* partnerus ZPI programmas izveidē, lai institucionalizētu ZPI savā reģionā vai valstī. Tikšanās klātienē ļāva iepazīstināt vietējās un reģionālās ieinteresētās puses ar ZPI, organizējot īpašas divpusējas vai plašāka mēroga sanāksmes, daloties pieredzē par šķēršļiem un izaicinājumiem un diskutējot par risinājumiem.

Tādējādi, no vienas puses, mērķis bija palīdzēt partneriem veicināt ZPI popularitāti, un, no otras puses, diskutēt ar partneriem par viņu izstrādātajām ZPI mācību stratēģijām un to uzlabošanu, izveidot ZPI atbalsta struktūrvienības un visbeidzot – institucionalizēt ZPI ilgtermiņā. Tikšanās klātienē atšķīrās atkarībā no partnera, balstoties uz to vajadzībām un vietējiem apstākļiem. Atsevišķos gadījumos tās iekļāva braucienus pie dažādām vietējām un reģionālām ieinteresētajām pusēm, kā rezultātā vairākas sanāksmes tika organizētas dažādās vietās.

Tikšanās klātienē SLOVĒNIJA

ICLEI eksperti diskusijā ar vietējās enerģētikas aģentūras enerģētikas vadītājiem no Pormuje, Slovēnijā (attēls: *Lea Pormuje*)

Pasākums tika sadalīts četrās daļās dažādās Pormuje reģiona vietās. Interaktīvais formāts palīdzēja gūt labu ieskatu tajā, kā dažādas ieinteresētās puses iesaistās ZPI.

No rīta pasākuma dalībnieki tika iepazīstināti ar *GreenS* projektu, kā arī iespējām un izaicinājumiem ZPI ieviešanā Slovēnijā, savukārt pēcpusdienā tika iztirzāti stratēģiskie jautājumi, piemēram, ZPI struktūru izveide un ZPI apmācību institucionalizēšana reģionā

Tikšanās klātienē ITĀLIJA

Tikšanās Kalabrijā par ZPI pielietojumu (attēls: *ALESSCO*)

Pasākums bija sadalīts divās daļās. Tas notika „Cittadella Regionale” ēkā, kurā strādā Kalabrijas reģiona administrācija. Rīta sesija sastāvēja no semināra ar dažādu iepirkumu nodaļu pārstāvjiem reģionālā, provinciālā un vietējā līmenī. Pēc iepazīstināšanas ar *GreenS* projektu ICLEI pastāstīja par ZPI un tā potenciālu energoefektivitātes nodrošināšanā, kā arī, lai sasniegtu mērķus, kas uzstādīti klimata pārmaiņu un izmaksu samazinājuma jomā. Pārstāvis no Itālijas NVO „Ecosistemi Foundation” runāja par reģionu centieniem institucionalizēt ZPI pašreizējo situāciju.

Tikšanās klātienē KIPRA

ICLEI eksperti diskutēja ar enerģētikas vadītājiem no Nikosijas, Kiprā (attēls: CEA)

Pasākums bija sadalīts trīs daļās: 1. daļā uzmanība tika vērsta uz *GreenS* ZPI atbalsta struktūru iekšējiem jautājumiem un ZPI apmācību institucionalizēšanu, 2. daļa tika veltīta ZPI, piedaloties pārstāvjiem no iepirkumu aģentūrām, 3. daļa tika veltīta citiem *GreenS* nodevumiem. Tikšanās notika Kipras Enerģētikas aģentūras telpās. Tikšanās laikā tika organizēts brauciens uz nesen atjaunotu ēku, kurā ir integrēta enerģētikas vadības sistēma un Nikosijas zaļais jumts. Pasākumu organizēja Kipras Enerģētikas aģentūra un Kipras Vides ministrija.

Tikšanās klātienē SPĀNIJA

ZPI institucionalizēšanas dialoga laikā izmantots slaidis (attēls: ICLEI)

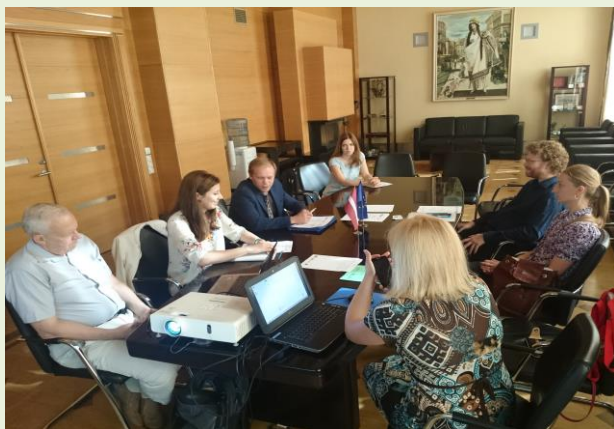
Tikšanās Andalūzijā notika Kadisas provinces rātsnamā un sastāvēja no trīs galvenajām daļām. Pirmajā daļā tika uzsvērtā ZPI nozīme klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu ieviešanā. Otrā daļa bija atvērta plašākam interesentu lokam. Dalībnieki no Spānijas enerģētikas aģentūrām pievienojās ar tiešsaistes konferences starpniecību. Vides speciālisti, kategoriju vadītāju un dažādu produktu un pakalpojumu iepirkumu veicēji piedalījās diskusijā ar ICLEI ekspertiem par ieguvumiem no ZPI ieviešanas, par šķēršļiem un kā tos pārvarēt, un kopā analizēja Eiropas labo praksi ZPI jomā.

Tikšanās klātienē ZVIEDRIJA

Tikšanās Ziemeļzvidrijas enerģētikas aģentūrā (NSEA) laikā tika strādāts pie *GreenS* apmācību materiāla, apmācību semināriem un institucionalizācijas stratēģijām. Enerģētikas vadītāji sadarbojās ar ICLEI ekspertu, lai plānotu ZPI nākotnes apmācību programmu, koncentrējoties tieši uz diskusijām par potenciālo sadarbību ar citām nacionāla mēroga iniciatīvām.

Enerģētikas aģentūras darbinieki, ICLEI un Bodenas pašvaldības iepirkumu vadība strādāja pie tā, lai nākotnē iepirkumus transporta un celtniecības jomā padarītu zaļākus, kā arī izstrādāja pasākumus, lai iesaistītu reģionālos iepirkumu tīklus un dalītos ar pieredzi *GreenS* projekta ietvaros.

Tikšanās klātienē LATVIJA

Tikšanās Rīgā par ZPI ieviešanu Latvijā

Tikšanās bija sadalīta divās daļās. Pirmās daļas mērķis bija saprast pašreizējo ZPI ieviešanas statusu Latvijā, tai skaitā politisko un juridisko ietvaru un aktuālās prakses.

Otro daļu vadīja ICLEI un tajā galvenā uzmanība tika vērsta uz progresīviem padomiem, kā veiksmīgi vadīt ZPI apmācības un kā izveidot ZPI institucionalizācijas plānu.

Tikšanās laikā noritēja atklāta diskusija starp visiem Latvijas pārstāvjiem un ICLEI locekļiem.

Tikšanās klātienē BULGĀRIJA

ICLEI eksperts diskusijā ar pašvaldību ekspertiem Burgasas pašvaldībā (attēls: *BSRAEM*)

Tikšanās Bulgārijā tika sadalīta divās daļās: viens notika Varnā, kur atrodas *GreenS* partneris *BSRAEM*, un otrs – Burgasā. Otrajā daļā tika apmeklēta arī energoefektīva multifunkcionāla pasākumu norises vieta jūras krastā. Sadarbība ZPI jomā Bulgārijā starp vietējā, reģionālā un nacionālā līmeņa spēlētājiem ir sarežģīta, jo visas ministrijas atrodas Sofijā. *BSRAEM* meklē iespējas, kā sadarbību ar citiem partneriem Bulgārijā padarīt ilgtspējīgu (piemēram, enerģētikas aģentūru asociāciju). Plānotās aktivitātes iekļāva platformas/palīdzības dienesta un ekspertu grupas izveidi.

2.3. VIENOTA VALSTS/REĢIONA ZPI STRATĒĢIJAS PLĀNA IZSTRĀDE

Enerģētikas aģentūru ietvaros izveidojot pastāvīgas atbalsta struktūras jeb ZPI atbalsta struktūrvienības (zaļā publiskā iepirkuma atbalstītājus), valsts iestādēm tika sniegts ilgtermiņa atbalsts un tehniskā palīdzība ZPI jautājumos, kā arī tika atvieglota iespēja izveidot daudzlīmeņu sadarbību dažādu spēlētāju starpā nacionālā un vietējā līmenī.

ZPI struktūrvienības izstrādāja stratēģijas, kas iekļāva darbības un rīkus, ar kuru palīdzību plānot ZPI atbalstītāju iesaisti valsts iestādēs un citās ZPI ieinteresētajās pusēs. Katra stratēģija tika izstrādāta, lai precizētu ZPI vienību darbu projekta darbības laikā un pēc tā.

STRATĒĢIJAS iekļāva detalizētu aktivitāšu plānu projekta ieviešanas periodā un piecu gadu prognozes pēc projekta beigām.

Stratēģijas uzdevumi bija šādi:

- ❖ izstrādāt stratēģiju plānus un rīkus, kā īstenot ZPI atbalsta struktūrvienību lomu;
- ❖ izstrādāt detalizētu koncepciju attiecībā uz to, kā institucionalizēt ZPI apmācības organizācijas portfeli, nodrošinot finansējumu (piemēram, struktūrfondu) pēc projekta cikla beigām.

Šo stratēģiju un aktivitāšu būtiskākie aspekti ir aprakstīti turpmākajās nodaļās.

Attēls: <https://digital.report/indeks-kibergotovnosti-2-0-chast-3/>

2.4. PUBLISKO IEPIRKUMU VEICĒJU APMĀCĪBAS VEIKSMĪGAM REZULTĀTAM

Pasniedzēju mācību seminārs, klātienes apmeklējumi un vairākas atsevišķas papildu atbalsta sesijas bija efektīvs sākumpunkts, lai ZPI atbalsta struktūrvienības veiktu iepirkumu veicēju mācības zaļā publiskā iepirkuma jautājumos attiecīgajās partnervalstīs un reģionos.

ZPI apmācību sākums notika apmēram vienlaicīgi ar 2014. gada iepirkumu direktīvu integrēšanu visu ES valstu tiesību aktos, kuru spēkā stāšanās datums nacionālo likumdošanu līmenī bija sākot no 2016. gada aprīļa un pēc tā. Attiecīgi daudzas pašvaldības un iepirkumu veicēji ar lielāko prieku uzklusēja un saņēma mācības aktuālās iepirkumu likumdošanas jautājumos.

Partneri ne tikai sasniedza sešu ZPI apmācību mērķi, bet dažos gadījumos šis skaits pat tika pārsniegts – tika sniegtas par septiņām apmācībām vairāk, nekā sākotnēji iecerēts, un tika apmācīti par 961 iepirkuma procesā iesaistītu cilvēku vairāk (skatīt 1. tabulu)

GreenS partneris	ZPI apmācību skaits	Apmācītie iepirkumu veicēji
Slovēnija (LEAP)	6	119
Kipra	6	164
Spānija (FAMP/APEC)	8	143
Bulgārija (NAMRB/BSRAEM)	7	447
Itālija (ALESSCO)	6	213
Zviedrija (Energikontor Nor)	6	114
Latvija (Rīgas dome/Rīgas plānošanas reģions)	10	301
KOPĀ	49 (Projekta mērķis: 42)	1501 (Projekta mērķis: 540)

Table 1: tabula: ZPI mācības partnervalstīs, ICLEI

Kopumā ZPI apmācību dalībnieku atsauksmes bija pozitīvas un konstruktīvas.

Ņemot vērā ICLEI rekomendācijas, partneri centās sniegt attiecīgo valsts iestāžu un to iepirkumu veicēju vajadzībām pielāgotas ZPI apmācības. Lai apmācību rezultāts būtu veiksmīgs, bija svarīgi apzināt un izprast mērķa grupas.

Dalībnieki augsti novērtēja satura daudzveidību, interaktīvās daļas, labās prakses piemērus, pasniedzēju un runātāju kompetenci un sagatavotību.

Vairumā ZPI apmācību dalībnieki interesējās par papildu apmācībām par šo tēmu.

Kā vērtīgāko tematu dalībnieki atzina produktu aprites cikla novērtējumu un it īpaši to, kā izmantot aprites cikla izmaksas zaļajā iepirkumu procesā, lai virzītos no lētākā piedāvājuma uz ekonomiski izdevīgāko.

3. nodaļa

GreenS

ZPI IEVIEŠANA PARTNERVALSTĪS

Apmācību aktivitātes bija savstarpēji cieši saistītas ar mērķi izstrādāt vienotus stratēģiju plānus, lai sagatavotu aktivitātes un rīkus ZPI atbalsta vienību ieviešanai un ZPI mācību institucionalizācijai. Tādējādi partneri varēja pastāvīgi eksperimentēt un uzlabot dažādas pieejas, lai veiksmīgi paplašinātu ZPI projekta laikā un pēc tā.

Apmācību laikā partnervalstīs mērķa grupa iekļāva iepirkumu veicējus ar dažādiem ZPI prasmju līmeņiem un dažādas administratīvās teritorijas. Tāpēc GreenS projektā tika pievienots tehniskais atbalsts, lai veicinātu zaļā publiskā iepirkuma īstenošanu. Tehniskā atbalsta vienība izveidoja dokumentu

sagataves un palīdzēja risināt jautājumus, kuri varētu rasties iepirkuma procesa laikā. Apmācību atsauksmēs iepirkumu veicēji to atzina par nepieciešamību. Pēc apmācībām uzņēmumi un iepirkumu veicēji satikās grupu sanāksmēs, lai iedrošinātu pašvaldības īstenot zaļos iepirkumus.

Attiecībā uz gūtajām atziņām un rekomendācijām veiksmīgām ZPI apmācībām var izdarīt šādus secinājumus partneru līmenī:

BULGĀRIJA

Dalībnieki izrādīja lielu interesi par piedāvātajiem pamudinājumiem un atbalsta shēmām pašvaldībām, kuras īsteno vides aizsardzību, un it īpaši – zaļo publisko iepirkumu. Praktiskas apmācības un auditorijas interesēm pielāgotas sesijas pierādījās kā veiksmīga pieeja. Dalībnieku uzmanību visvairāk piesaistīja ideja par apmācību organizēšanu kopā ar svarīgām sanāksmēm, piemēram, ikgadējo Enerģētikas dienu Varnā.

KIPRA

Apmācību semināra koncepcija tika pārnesta uz visiem Kipras apgabaliem, lai nodrošinātu vienlīdzīgu zināšanu ģeogrāfisko sadali ZPI jomā. ZPI apmācību apvienošana ar līdzīgiem projektiem izrādījās ļoti noderīga. ZPI apmācību piesaistes aspekts Kiprā bija – kā ietaupīt naudu ar ZPI palīdzību un kā izveidot enerģētikas apgrozības fondu ilgtspējīgiem projektiem pašvaldību mērogā. Lai ZPI apmācības būtu interaktīvas, sesijās bija jāpiedalās 15–20 dalībniekiem, kas ļāva pasniedzējiem dalīties ZPI koncepcijā, bet apmācāmajiem to efektīvi saprast.

ITĀLIJA (KALABRIJA)

Skaidrs politiska atbalsta trūkums sarežģīja ZPI apmācības. Dalībnieki izteica vēlmi saņemt vairāk šāda veida apmācības, lai varētu ZPI izmantot kā stratēģisko rīku arī ilgtspējīgas vietējās attīstības mērķiem. ZPI apmācībām Itālijā ir patiesi unikāla un pievilcīga vieta, jo ZPI Itālijā ir obligāta prasība. Tādējādi iepirkumu veicēji labprāt saņem informāciju par tā sauktajiem minimālajiem vides kritērijiem [=Criteri Ambientali Minimi (CAM)]. Sertifikātu saņemšana pēc ZPI apmācībām bija vēl viens pievilcīgs aspekts.

LATVIJA (RĪGA)

Teorētisko zināšanu un SVID analīzes kombinācija bija noderīga. Tomēr dalībnieki ievēroja atšķirības starp reālajām darba situācijām un sniegtajām teorijām. Tādējādi galvenais ieteikums atsauksmēs bija koncentrēties vairāk uz apmācību praktisko daļu, savukārt teorētisko daļu izmantot galvenokārt, lai sniegtu jaunu un aktuālu informāciju. Dalībnieki rekomendēja daudz vairāk iesaistīt tirgus spēlētājus un cilvēkus, kuri var tieši ietekmēt procesu (politisko lēmumu pieņēmēji). Vēl viens ieteikums bija neorganizēt šādas apmācības tuvu svētku dienām, lai izvairītos no zema apmeklētāju skaita.

SLOVĒNIJA (POMURJE)

Slovēnijas partneris sniedza salīdzinoši tehniskas ZPI apmācības, kuras koncentrējās uz konkrētiem produktiem un pakalpojumiem, un šāda veida apmācības tika novērtētas pozitīvi. Lai uzsvērtu ZPI inovatīvo daļu un izceltu apmācībās izmantotu inovatīvu pieeju, piemēram, CO₂ ietaupījuma aprēķina kalkulatorus zaļā iepirkuma prakses ietvaros bija ļoti pozitīvi novērtēti. Interessants apmācību aspekts bija iepirkumu veicēju un mēru iespēja doties braucienā uz Austriju. Šis eksperiments pierādījās ļoti veiksmīgs, pateicoties tā izteikti interaktīvajai daļai, apvienojot iepircējus un politisko lēmumu pieņēmējus un inovatīvo apmācību pieeju ārpus sanāksmju telpām.

SPĀNIJA (ANDALŪZIJA)

Pēc sākotnēji zemā apmeklētāju skaita Spānijas partneris izvēlējās ņemt vērā *ICLEI* rekomendācijas sagatavot strukturētu piedāvājumu, kā ietvaros ieinteresētās valsts iestādes var izvēlēties sev vēlamo moduli (piemēram, ievads, ZPI izveides stratēģija, juridiskās sesijas, konkrētu produktu grupu sesijas, dzīves cikla izmaksas utt.). Tādā veidā ZPI apmācību piedāvājums tika padarīts pievilcīgāks un attiecīgi pieauga dalībnieku skaits.

ZVIEDRIJA (LŪLEO)

Ziemeļzvidrijas enerģētikas aģentūra īpaši izcēla to tirgus spēlētāju lomu, kuri varētu pašvaldības un mazos apgabalus informēt par ilgtspējīgu un zaļā iepirkuma pieeju ieviešanu. Tādējādi pieeja, kuras ietvaros ZPI apmācību jomā tiek satuvināti iepirkumu veicēji (pieprasījums) un tirgus (piedāvājums), var būt ļoti efektīva. ZPI apmācību apvienošana ar mācību braucieniem pieredzes stiprināšanu padarīja pievilcīgāku un praktiskāku.

4. nodaļa

GreenS

VEIKSMĪGĀKIE PILOTPROJEKTI

ZPI eksperimentālie pilotprojekti bija lielisks uzskates rīks, lai parādītu ieguvumus no ZPI ieviešanas un iedrošinātu citas valsts iestādes izstrādāt līdzīgas aktivitātes. Pienācīga informēšana par reģionālā un nacionālā līmenī iegūtiem rezultātiem veicināja GreenS projekta ietekmi un ZPI atbalsta vienību modeļa replicēšanu.

ZPI eksperimentālo pilotprojektu ietvaros pašvaldības savos iepirkumu procesos ir ietvērušas vides kritērijus, ļaujot tām sasniegt vides un klimata mērķus, kā arī samazināt to darbību ietekmi uz vidi un visbeidzot samazināt ekonomiskās izmaksas.

Ar GreenS ekspertu aktīvu atbalstu ZPI pilotprocedūras īstenoja 21 valsts iestāde. Visi ZPI pilotprojekti ir atrodami: <http://greensproject.eu/en/pilot-gpps/>

Zemāk ir uzskaitīti veiksmīgākie iepirkumu pilotprojekti:

“ ZAĻĀS ELEKTRĪBAS PIEGĀDE KADISAS PROVINCES ADMINISTRATĪVAJAM CENTRAM”

 <p>FOTO: Carmen Romero</p> <p>Valsts-reģions: Kadisas province, Spānija</p> <p>Enerģijas ietaupījums/CO₂ samazinājums: 137 666 eiro/gadā; 1127 t CO₂</p>	<p><i>In 2013, the Economic Services Department, through the Energy Agency as Energy Management Unit, developed different activities to adapt the Provincial Government of Cádiz electricity supplies to the new legal requirements.</i></p> <p><i>These activities drove to several improvements like:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - New free market electricity supply contract - Electric powers modification and technical requirements adaptations - Change of ownership and supply contract cancellations <p><i>As a result of these actions the electricity cost decreased by 83.332 €/year.</i></p> <p><i>After a first stage to “update” Provincial Government’s electricity supply, the Energy Agency started to work in a new contract in the frame of GreenS project. This second stage had two main objectives: to decrease government’s electricity bill and to reduce greenhouse gas emissions and environmental impacts due to electricity consumption. For this purpose a new tender was launched in 2016.</i></p>
<p>Iepirkuma apraksts</p>	<p>Mazumtirdzniecības uzņēmuma nodrošināta elektroenerģijas piegāde Kadisas provinces administratīvajam centram. Apgāde iekļauj 2 824 327,60 kWh gadā 64 stacijām, kuras pieder ārējo aģentūru provinču valdībām.</p>

Līgumsumma	2.618.702,50 €
Darbu izpildes laiks	24 mēneši ar iespēju pagarināt vēl uz 24 mēnešiem
Līgumtiesību piešķiršanas kritēriji	<ul style="list-style-type: none"> - Cena - Reaktīvās jaudas kompensācijas ieviešana izmantojot kondensatorus, lai izvairītos no soda naudām. - 100% atjaunojamās elektroenerģijas piegāde, kuru pierāda atjaunojamās enerģijas garantijas apliecinājumu sertifikāti

Tika saņemti četri piedāvājumi. Līgums tika noslēgts ar AURA Energy par 1 218 703,86 EUR. 2016. gada oktobrī Kadisas provinces valdība noslēdza jauno elektroenerģijas piegādes līgumu par visām ēkām un iekārtām (tostarp biroju ēkas, skolas, sanatorijas utt.). 2016. gadā noslēgtā elektroenerģijas līguma rezultātā izmaksas par elektrību samazinājās par 11,4% (līdz 33 040 eiro/gadā). Turklāt jaunais līgums iekļauj Reaktīvās jaudas kompensācijas ieviešanu, izmantojot kondensatorus 9 ēkās, lai izvairītos no soda naudām (21 350 eiro/gadā).

Godalgotais uzņēmums AURA Energía nodrošina elektroenerģiju, kas tiek ražota no 100% sertificētiem atjaunojamiem resursiem kā vējš, biomasu un saules fotoelementi. Šis jaunais līgums nozīmē ievērojamu sasniegumu gada CO₂ emisijas samazinājumā, tādējādi palīdzot valdībai sasniegt mērķus saistībā ar klimata pārmaiņām un vides aizsardzību. Saskaņā ar aplēsēm šī darbība ietaupa 1127 tonnas CO₂ emisijas gadā bez papildu izmaksām provinces administrācijai.

Provinces enerģētikas aģentūra atbalstīja šī iepirkuma procesu, sniedzot konsultācijas zaļo kritēriju ieviešanā iepirkuma procedūrā. Šī darbība tika izveidota kā pilotpieredze GreenS Eiropas projekta ietvaros un tiks izmantota kā piemērs, ko atkārtot citās Eiropas administrācijās.

**“ IELU APGAISMOJUMA UZLABOŠANA
NIKOSIJAS PAŠVALDĪBĀ”**

 <p align="center">ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ</p>		 <p align="center">Δήμος Λευκωσίας Nicosia Municipality</p>
<p align="center">Valsts-reģions: Kipra-Nikosija Energijas ietaupījums/CO₂ samazinājums: 1824 MWh/1 594 t CO₂</p>		
Iepirkuma apraksts:	7295 ielas apgaismes armatūras piegāde un aizstāšana ar LED apgaismes armatūru Nikosijas pašvaldībā, tostarp 10+1 (bezmaksas) gadu uzturēšana	
Līgumsumma	2.3000.000 €	
Darbu izpildes laiks	10 mēneši + 11 gadi uzturēšana	
Līgumtiesību piešķiršanas kritēriji	<ul style="list-style-type: none"> - Cena - Zaļie kritēriji 	
<p><i>Nikosijas pašvaldība, ievērojot tās pienākumus pret Pilsētu mēru paktu un Ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānu, turpina ieviest plaša mēroga projektu, lai uzlabotu ielu apgaismojuma energoefektivitāti. 2017. gada maijā pašvaldība izsludināja zaļo publisko iepirkumu 2,3 miljonu eiro vērtībā, kas iekļauj aptuveni 7300 apgaismes ķermeņu aizvietošanu ar LED apgaismes ķermeņiem, un nodrošinot 11 gadu uzturēšanu. Jaunais apgaismes aprīkojums sniegs uzlabotus apgaismes līmeņus pašvaldības ceļu tīklā, vienlaikus ietaupot enerģiju 1824 MWh apmērā un samazinot CO₂ izmešus par 1594 tonnām gadā.</i></p> <p><i>Kipras enerģētikas aģentūra kā zaļā publiskā iepirkuma atbalsta struktūra un tās galvenais mērķis pastāvīgi konsultēt pašvaldības ilgtspējīgu enerģētikas projektu ietvaros, ir sniegusi Nikosijas pašvaldībai tehnisku padomu publiskajā iepirkumā, tostarp inovatīvas „zaļās” tehniskās norādes un prasības. Piedāvājumu saņemšana bija veiksmīga un tā beidzās 2017. gada septembrī ar 11 saņemtiem piedāvājumiem. Šobrīd notiek līgumtiesību piešķiršanas procedūra.</i></p>		

5. nodaļa

GreenS

PAPILDU ATBALSTS ZAĻAJAM PUBLISKAJAM IEPIRKUMAM

5.1. ZPI iepirkuma sagataves

Iepirkumu sagataves, kas izstrādātas saskaņā ar valsts iestāžu prasībām un katras partnervalsts individuālajām prasībām, ir labs piemērs, kā iedrošināt iepirkumu veicējus izstrādāt ZPI. Iepirkumu dokumentu sagataves tika izstrādātas, lai atvieglotu ZPI procesu visās valsts iestādēs, it īpaši Pilsētu mēra pakta parakstītājvalstīs, kuras ir apņēmušās sasniegt augstākus mērķus nekā rīcības plānos vidēji noteiktos.

Katrai produktu grupai ir divi dokumenti – Tehniskās specifikācijas un Vērtēšanas kritēriji. ZPI sagatavēs ir iekļautas sešas dažādas enerģētikas produktu un pakalpojumu kategorijas: 1) Transportlīdzekļi ar zemu ietekmi uz apkārtējo vidi, 2) Gaismas ķermeņi ielu apgaismošanai, 3) IT (Datori un monitori), 4) Saules paneļu sistēmas, 5) Saules siltumenerģijas sistēmas un 6) Enerģētikas audita pakalpojumi.

5.2. ZPI politikas rekomendācijas lēmējinstancēm un speciālistiem vietējā, reģionālā, nacionālā un ES līmenī. Šie ieteikumi ir balstīti uz *GreenS* Vadības komitejas diskusijām un konsultācijām, partneru pieredzi visos projekta posmos un dažādiem *GreenS* projekta ziņojumiem, piemēram, partneru konsolidētās ZPI stratēģijas ar mērķi institucionalizēt ZPI ar noteiktu ZPI atbalsta vienību un apmācību palīdzību.

Iepirkuma sagataves un politikas rekomendācijas ir viegli lejuplādējamas

www.greensproject.eu

5.3. Zaļo ražotāju un piegādāju tiešsaistes katalogs 10 produktu grupām

Katalogam var pievienoties zaļie uzņēmumi, kuri darbojas partnervalstu tirgū. Katrs uzņēmums atbild par datu ievadišanu ar mērķi izpelnīties atzinību no iepirkumu veicējiem.

Katalogs tiek regulāri atjaunināts, un tas kalpo kā viens no inovatīvajiem ZPI rīkiem, kas izveidots *GreenS* projekta ietvaros.

Tajā ir reģistrējušies vairāk nekā 90 uzņēmumi!

Iespēja reģistrēties tiks dota pēc projekta beigām.

Laipni lūgti *GreenS* zaļo ražotāju un piegādāju katalogā!

6. nodaļa

GreenS

GREENS PANĀKUMI ZAĻĀ PUBLISKĀ IEPIRKUMA ĪSTENOŠANĀ

ZPI institucionalizācija iekļauj daudzlīmeņu un daudzu ieinteresēto pušu iesaisti, piemēram, pasniedzēju mācības, ZPI apmācības, zaļo iepirkumu politprojektu un dialogu tirgus dalībnieku starpā.

Pastāv risks, ka bez vīzijas un izstrādāta ilgtermiņa procesa, zaļā iepirkuma process apstāsies noteiktā fāzē, iepirkumi turpināsies kā ierasts, un netiks nodrošināts atbalsts vai uzraudzība ZPI darbības ilgtspējas nodrošināšanai.

Attēls: GreenS partneru pēdējā tikšanās Varnā, Bulgārijā (2018. gada aprīlī)

„Daži partneru ieteikumi par to, kura sadarbība ir vissvarīgākā:

- sadarbība ar reģionālajām ieinteresētajām pusēm, piemēram, citām enerģētikas aģentūrām, pašvaldībām, profesionālajām organizācijām enerģētikas un ilgtspējas

NVO jomā, reģionālajām valdībām, augstskolām un uzņēmumiem, kuri piedāvā zaļos produktus/pakalpojumus, tiek minēta kā svarīga.

- sadarbība ar pašvaldībām nacionālajā līmenī, piemēram, Vides aizsardzības ministriju, Ekonomikas ministriju, nacionālo iepirkumu uzraudzības biroju.
- tirgus spēlētāju iesaiste

Leguvumi no

ZPI atbalsta struktūrvienību izveides

❖ ZPI atbalsta vienības ir lielisks rīks, kā sniegt valsts iestādēm tehniskus padomus un palīdzību ZPI jautājumos.

ZPI atbalsta vienības sniedz iespēju:

- ❖ tīkloties ar vietējiem spēlētājiem (uzņēmumiem un vietējām varas iestādēm);
- ❖ organizēt mācības speciālistiem, inženieriem un enerģētikas vadītājiem;
- ❖ organizēt pasākumus, apmācību seminārus un informatīvos seminārus;
- ❖ atbalstīt energoefektivitātes uzlabošanu ēkās;
- ❖ paātrināt RUE/RES projektu ieviešanu, investīcijas;
- ❖ slēgt energoefektivitātes palielināšanas līgumus;
- ❖ izstrādāt ilgtspējīgas enerģētikas darbības plānus vai citus līdzīgus plānus un aktivitātes;
- ❖ atbalstīt/izstrādāt ESCO veida aktivitātes;
- ❖ aktualizēt un dalīties informācijā par vietējiem atjaunojamās enerģijas avotiem un racionālu enerģijas izmantošanu;
- ❖ uzņemties un īstenot projektus ilgtspējīgai jaunu aktivitāšu un vakanču izveidošanai, lai integrētu energoefektivitāti un vides aizsardzību pilsētvides plānošanas procesos, tādējādi atbalstot ilgtspējīgas attīstības ieviešanu reģionā, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisiju un paaugstinātu iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

GreenS ATKLĀJUMI SKAITĻOS

ZPI mācības, kas sniegtas valsts iestāžu atbalstam: **49**

Partnervalstīs apmācītie iepirkumu veicēji: **1441**

Ietaupītā CO₂ emisija kopā: **>6 400 t**

ZPI piloteksperimenti: **21**

ICLEI – organizācija

„Pašvaldību starptautiskais sadarbības tīkls” ar vairāk nekā 20 gadu pieredzi ilgtspējīgos publiskajos iepirkumos ir atbalstījusi partnerus visos GreenS projekta posmos, un aicinājusi tos iesaistīties papildu atbalsta darbībās, piemēram, NVO tīklā ZPI jautājumos, kurā daži partneri jau ir dalībnieki, nākotnes ZPI mācībās un līdzīgos pasākumos kā, piemēram, Eiropas ilgtspējīgā publiskā iepirkuma konferencē jeb EcoProcura, kura notiek reizi trīs gados.

Mācību ekskursija Slovēnijas lēmējinstādēm

2016. gada maijs: Slovēnijas pašvaldību un pilsētu asociācija organizēja specializētu mācību braucienu uz Austriju (Werfenweng, Zederhaus) un Slovēniju (Bleda), kur tika pārrunāti svarīgi jautājumi, piemēram, ilgtspējīgs tūrisms un saudzīga pārvietošanās saistībā ar ZPI. Mērķgrupa bija vietējās lēmējinstances: mēri, pašvaldību locekļi un to administratīvie konsultanti.

Alenka Burja, ZPI jautājumu eksperte ar plašu EK gūtu pieredzi, iepazīstināja ar GreenS projektu un zaļā iepirkuma atbalsta vidi, ko papildināja ar tematiskām ekskursijām, piemēram, vides prasības saistībā ar ēdienu, dzērieniem, pārtikas lauksaimniecības produktiem un ēdināšanas pakalpojumiem, pasažieru automobiļiem, kravas automobiļiem un autobusu pārvadājumu pakalpojumiem.

Zaļā publiskā iepirkuma balva Kiprā

ZPI balva ir 2014. gadā uzsākta iniciatīva, kuru augstu novērtē valdības aģentūras un valsts iestādes, uz kurām tas attiecas.

Konkurss notiek reizi gadā sadarbībā ar GreenS partneriem – Kipras Vides departamentu un Kipras enerģētikas aģentūru.

Attēls: 2017. gada decembra balvu pasniegšanas ceremonija, Hermes Airports iegūst galveno balvu Kipras ZPI ceremonijā

Kipras 2017. gada ZPI balvas ceremonija bija daļa no GreenS projekta. Papildu ZPI balvai, apbalvoti tika arī vides aktivitātes „EU Ecolabel” labākie piedāvājumi.

Pasākumā piedalījās vairāk nekā 50 cilvēku, ministriju pārstāvji, valdības departamentu un aģentūru pārstāvji, plašākā publiskā sektora organizācijas, pašvaldības, profesionālās asociācijas un privātās organizācijas.

Vadlinijas:

GreenS padomi ZPI ieviešanā

Kā veiksmīgi institucionalizēt zaļo publisko iepirkumu

Autori:

Mariana Ivanova, *BSRAEM*

Polina Antonova, *BSRAEM*

Pārējie autori:

Filippo Giglio, Karmine Breskia (Carmine Brescia) (ALESSCO), Nikola Majera (Nicola Mayerà) (Kalabrijas reģions), Izabella Katsimenis (Isabella Katsimenis) (EnergikontorNorr), Savvass Vlačoss (Savvas Vlachos), Harriss Kordatoss (Harris Kordatos) (CEA), Pablo Kvero Garsija (Pablo Quero García), Eva Mena Medina (APEC), Peters de Frankeši (Peter De Franceschi) (ICLEI), Terēza Muela (Teresa Muela), Inmakulada Guerro Aleša (Inmaculada Guerrero Alés) (FAMP), Aija Zučika (RPR), Štefans Žohars (Štefan Žohar) (LEA Pomurje), AMTS (SL), Juris Golunovs (REA), Natālija Georgiou (Natalia Georgiou) (Lauksaimniecības, dabas resursu un vides ministrija), Blagojs Stančevs (Blagoy Stanchev) (NAMRB)

Fotoattēli:

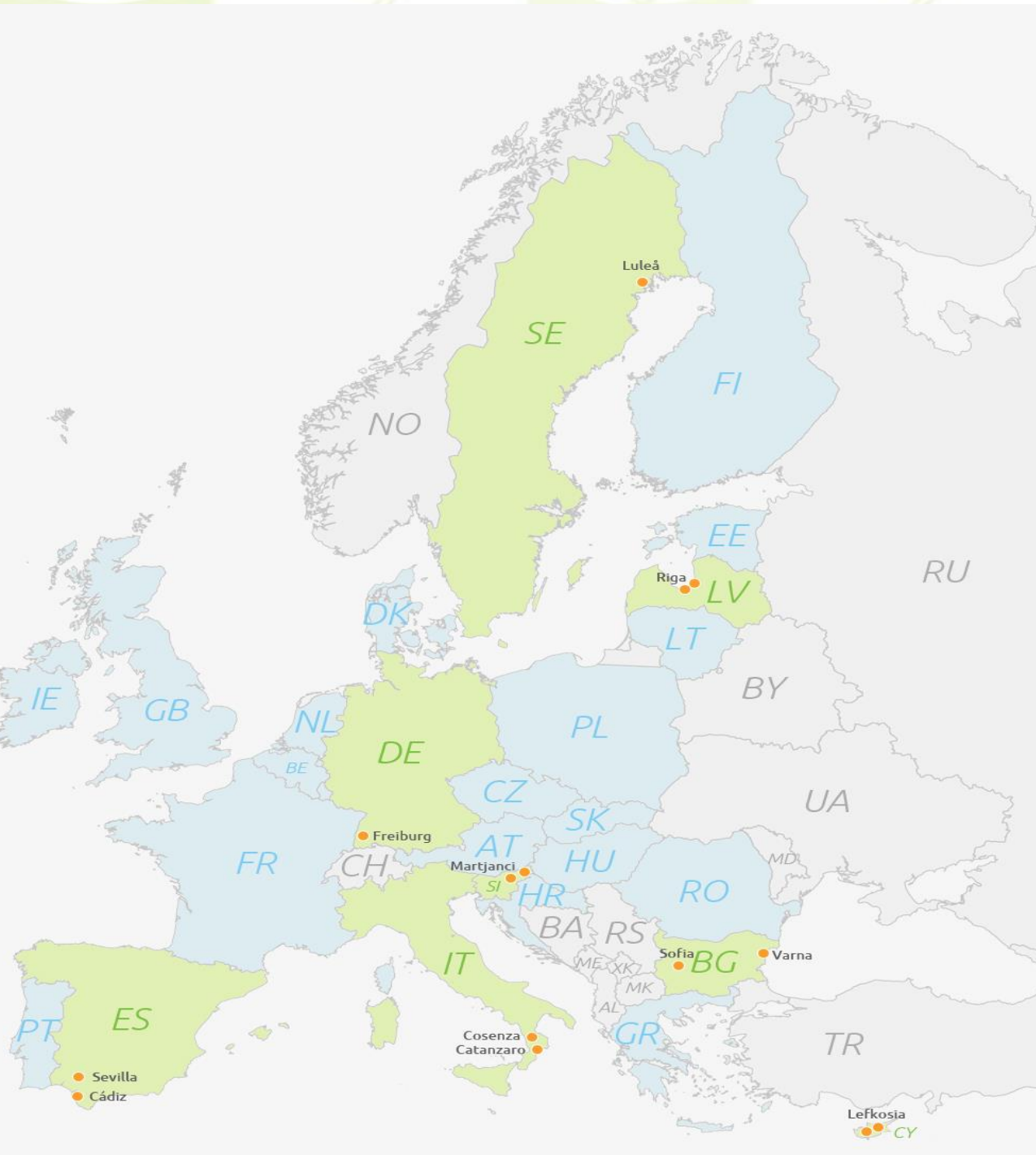
Vāks: © *BSRAEM*, / Pg 3-4 © *iStock.com, Shutterstock.com (BSRAEM iegādātas autortiesības)*, *ICLEI, ALESSCO, Calabria Region, EnergikontorNorr, CEA, APEC, FAMP, RPR, LEA Pomurje, AMTS, REA, Lauksaimniecības, dabas resursu un vides ministrija-Kipra, NAMRB*, /Pg 10 www.digital.report/indeks-kibergotovnosti-2-0-chast-3; Pg 23 www.traveltradecyprus.travel

Atruna:

Šis projekts ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības izpētes un inovāciju programmas 2014.–2018. gadam Apvārsnis 2020 saskaņā ar līgumu Nr. 649860.

Par šo vadlīniju saturu atbild tikai autori. Tas neatspoguļo Eiropas Savienības viedokli. *EASME* un Eiropas Komisija neatbild par šajā dokumentā iekļautās informācijas izmantošanu.

Coordinator: ALESSCO (IT)

Partners: EnergikontorNorr (SWE), CEA (CY), Regione Calabria (IT), APEC (ES), ICLEI (GER), FAMP (ES), Rīgas plānošanas reģions (LV), RIGAS DOME (LV), LEA Pomurje (SL), AMTS (SL), BSRAEM (BG), NAMRB (BG), Ministry of agriculture, natural resources and environment (CY)

